

รธน. มาตรา ๑๔๔ และมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีอำนาจหน้าที่ควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการออกเสียงประชามติให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และวรรคสอง บัญญัติให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น พรรคการเมือง และการออกเสียงประชามติ กกต. จึงมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะจัดการเลือกตั้งตามกฎหมายดังกล่าวให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการจัดให้มีการเลือกตั้งมีขั้นตอนและรายละเอียดที่ กกต. จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ ซึ่งมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) บัญญัติให้ กกต. มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นตามกฎหมายตามมาตรา ๑๔๔ วรรคสอง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ ๓๐ กรุงเทพมหานคร ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น ผู้ร้องมีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งดังกล่าว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจดังเช่นอำนาจตุลาการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจแก่ผู้ร้องให้ชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งได้เองเพื่อให้การจัดการเลือกตั้งมีความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญมิใช่เป็นการใช้อำนาจทางบริหารหรือทางปกครองตามที่กล่าวอ้าง อันมีผลให้การวินิจฉัยชี้ขาดของ กกต. ที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) ถือเป็นยุติ

ดังนั้น การใช้อำนาจของ กกต. เกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง (๓) จึงถือเป็นยุติ

ย่อโดย นางสาวพัลลภา ดาเกลี้ยง
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๕

นางสาวพรพินี ปลูกเจริญ
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ